

Nous temps requereixen nous líders. És la màxima que sembla imposar-se a la patronal valenciana. La Confederació d'Organitzacions Empresariales de la Comunitat Valenciana (Cierval) compleix aquesta setmana trenta anys de vida i bufà les espelmes amb la vista posada en els canvis orgànics decisius que es preveuen de consumir durant la primera setmana de juliol. El dia 5 del mes vinent és previst que el president, Rafael Ferrando Giner, cedesca el càrrec a José Vicente González, que ara ocupa la presidència de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV), és a dir, la patronal provincial de València. La substitució de Ferrando per González, dos homes de tarannà i extracció diferents, obre una nova etapa per a l'empresariat valencià, alhora que posa punt final a una pugna silenciada pel control de l'organització empresarial que feia sis anys que durava.

L'aterratge de José Vicente González a Cierval clou una etapa que havia començat fa dotze anys. González es va convertir en president de la CEV l'any 1997, després d'un període convuls en què la patronal va fer mans i mànigues per a fer la vida impossible al govern de Joan Lerma. Amb Eduardo Zaplana ja instal·lat en el poder i amb José María Jiménez de Laiglesia —el seu predecessor— defenestrat per un escàndol relacionat amb el finançament d'uns cursos de formació, Ferrando tenia el perfil perfecte per a suplir-lo. Al cap i la fi, el nou estadant de la Generalitat havia deixat ben clar que era ell qui feia i desfeia. Paradoxalment, el mateix president que havia estat encimbellat al poder gràcies a la intervenció dels empresaris (foren ells que mitjançaren per a signar el *pacte del pollastre*, que li garantí l'accés a la Generalitat mercès al suport d'Unió Valenciana) volia allunyar-se de les intrigues político-empresarial que en anys precedents havien interferit en els quefers polítics. Per això, res millor que situar al capdavant de Cierval un home de palla, algú solvent però dòcil als dictats de la política. Ferrando complia les condicions requerides. Gestionava, juntament amb el seu germà, un conglomerat dedicat a la construcció i no havia manifestat cap vel·leïtat política més enllà de la legítima aspiració a ascendir en l'escala empresarial.

El ferro venç el ciment

La patronal valenciana compleix aquesta setmana trenta anys de vida, amb la mirada posada en el canvi de president: és previst que a principi de juliol l'industrial José Vicente González hi relleve el constructor Rafael Ferrando, una substitució que per força canviarà el rumb de Cierval.

El patró silent. Amb el vist-i-plau del totpoderós president de la Cambra de Comerç de València, Arturo Virosoque, i després d'unes eleccions en què també es presentà José Sanchis Alcover, empresari del metall, es va convertir en el quart president en la història de la Confederació Empresarial Valenciana, en un moment en què la presidència de la patronal del País Valencià encara era rotativa. De la cúpula empresarial estant, Ferrando ha acomplert el paper que li va reservar Zaplana. Home de tracte amable i maneres complaents, fill d'un reconegut carlí, els 14 anys de trajectòria patronal —primer com a president de CEV, després a Cierval— s'han caracteritzat per un seguidisme del Partit Popular, tant en època d'Eduardo Zaplana com de Francisco Camps, que ha sobrepassat l'obligada lleialtat institucional. Tant quan ha combinat les presidències de

Camps conversa amb empresaris: d'esquerra a dreta, Rafael Montero, secretari general

CEV i Cierval com quan ha estat al capdavant d'aquesta darrera, Ferrando no ha manifestat públicament ni una sola crítica a la gestió del PP, ni tan sols quan el final de cicle ha palesat l'entelèquia del *poder valencià* o quan el cicle de creixement basat en el totxo s'ha demostrat finit. El patró de patrons s'ha distingit per un "perfil baixíssim, fins al punt de ser inoperant", es lamenta un empresari que coneix bé les institucions econòmiques. "Ferrando ha estat un president patronal molt còmode per al PP. Ha prestat la seua imatge per a totes les vel·leïtats que se li han ocorregut al govern valencià", lamenta aquesta font, molt crítica.

En favor de Ferrando cal apuntar la bona disposició a l'hora de consolidar Cierval. Va ser durant el seu mandat a la CEV que els empresaris valencians coincidiren en la necessitat de dotar Cierval de forma jurídica pròpia, fins

de Cierval; Modesto Crespo, ex-president de Coepa; Rafael Ferrando, president de Cierval; José Vicente González, president de CEV; i José Roca, president de la patronal castellonenca CEC.

Una destinació per a Ferrando

L'arribada de González a Cierval deixa en suspens la destinació de Rafael Ferrando. Acostumat, de fa 14 anys, a un alt grau de projecció social, és poc probable que el qui fins ara era president de la patronal valenciana es conforme a retornar als seus despatxos de Gesfesa i Edifesa. Aquestes darreres setmanes han corregut rumors sobre possibles col·locacions que s'acomoden a la posició adquirida. De moment, hi ha qui diu que Ferrando serà en un dels tres consellers que Bancaixa aportarà al consell d'administració de Bankia. Igualment, s'ha especulat amb la possibilitat que acceptara alguna responsabilitat en el nou govern de Francisco Camps.

No seria el primer cas en què un president patronal pega el bot a la política. El qui en fou màxim responsable des del 1986 al 1989, Pedro Agramunt, va dimidir el càrrec per a assumir la presidència del Partit Popular. Agramunt, actualment senador, va aprofitar que era el màxim responsable dels patrons per a disparar amb foc contra els governs de Joan Lerma i Felipe González.

aleshores una entelèquia merament nominal que ni tan sols comptava amb seu pròpia. És a partir del 1999, i

fets els canvis estatutaris necessaris, quan Cierval adopta entitat jurídica i es desenganxen els càrrecs autonòmic

i provincial (si bé precisament ell va combinar tots dos càrrecs entre el 1999 i el 2005). Durant aquest temps s'ha hagut de bastir una estructura completament nova, i treballar amb el joc d'equilibris provincials.

El metall s'obre pas. José Vicente González va aterrar a la CEV l'any 2005, després de plantar cara a Rafael Ferrando. González, fins aleshores president de la patronal provincial, havia fet maniobres perquè José Vicente Morata, empresari procedent del mutualisme, es convertira en el seu relleu. Morata comptava, a més, amb el suport de l'Associació Valenciana d'Empresaris (AVE) un *lobby* que —amb una patronal autonòmica poc potent i afeixugada per la desacreditació arran d'unes irregularitats en uns cursos de formació— havia anat guanyant terreny als representants naturals dels empresaris. Tot i les dificultats, González, que fins aleshores havia estat vice-president de la CEV, decidí de plantar batalla i finalment guanyà el torcebraç. Morata ascendí a la presidència de la patronal de la petita i mitjana empresa, però fou González qui s'encimbellà a la CEV. Internament, González ha aconseguit en aquests sis anys de liquidar el deute provocat pels cursos de formació irregulars, a més de guanyar-se la confiança dels seus col·legues, que veuen en ell una persona seriosa i amb criteri propi.

Externament, aquest empresari del metall s'ha mostrat com una persona lleial en l'esfera institucional però independent a l'hora d'articular el discurs empresarial. Amb les dades com a argument, González no ha tingut cap dificultat a manifestar disconformitat amb els poders públics o a fer autocrítica a l'hora de reconèixer els errors dels empresaris en el passat. Una persona que va tenir relació directa amb ell quan s'implantaven els instituts tecnològics, afirma sense embuts que l'arribada de González representa "una benedicció, l'esperança blanca" per a l'empresariat valencià. "Per a la classe empresarial valenciana, amb una història tan grisa, González representa un punt d'inflexió —explica aquesta font—. A més de tenir una bona formació, és una persona conscient de la importància de la professionalització, de la necessitat de pensar a mitjà i llarg

Ferrando va formar part del comitè organitzador de la manifestació "Agua para todos", que va tenir lloc l'any 2003.

Qui substitueix el substitut?

El pas de José Vicente González cap a la patronal autonòmica valenciana deixa un lloc vacant a la patronal provincial. Si bé no se n'anirà de seguida, sí que és previst que abans de quatre mesos l'industrial del metall abandone les responsabilitats al capdavant de la Confederació Empresarial Valenciana (CEV). Les travesses sobre qui pot ocupar la seu de la plaça del Comte de Carlet són obertes, i l'heterogeneïtat de perfils fins ara divulgats donen fe que l'assumpte no és tancat ni de bon tros. Al cap i a la fi, la presidència de la patronal provincial valenciana ha estat històricament un aparador immillorable amb vista a promocionar-se, tant en l'àmbit econòmic com institucional.

Una part dels agents econòmics veurien amb bons ulls que el nou màxim responsable de la CEV fora Vicente Lafuente, un empresari del metall ambiciós i que no defuig la projecció pública, que des que tenia 41 anys –és a dir, fa sis anys– és president de la patronal del seu sector. Si Lafuente arriba al capdavant de la CEV, els dos màxims òrgans de representació patronal serien copats per dos representants d'un mateix sector, una circumstància complicada d'encaixar en el difícil joc d'equilibris empresarials.

De ganes d'ocupar la vacant, tampoc no li'n falten a Juan Eloy Durà. El president de la Federació Valenciana d'Empresaris de la Construcció (Fevecta), amb una llarga trajectòria a l'esquena, no ha amagat les aspiracions al seu cercle de confiança, però aquesta candidatura no és vista amb bons ulls per una part dels empresaris, que vol girar full a l'etapa del ciment. Durà va ser i continua essent un ferri defensor del sector immobiliari com a motor de creixement, tal com ha manifestat a les declaracions públiques. A la llista de candidats també hi consten Francisco José Corell, president de la Federació Valenciana d'Empresaris del Transport i la Logística (Fvet) i Vicente Folgado, president de la Federació Empresarial de la Fusta i el Moble.

termini; una persona amb mentalitat estratègica i permeable a les innovacions. El seu lideratge va més enllà de la simple tinença del poder. El seu

lideratge té com a justificant una trajectòria independent i professional".

Tampoc no resulta una qüestió menor quins sectors representen l'un i l'altre.

Durant el temps que Ferrando, propietari de les empreses Gesfesa i Disfesa, ha estat al capdavant de la patronal, ha vist com el model econòmic basat en el ciment i el totxo li resultava ben beneficiós. En substitució seua arriba un industrial, és a dir, un representant de l'economia no especulativa. "Cada-escun representa el model econòmic que s'ha defensat en cada moment", apunta algú que coneix bé les esferes econòmiques. L'arribada de González representa una "certa recuperació del protagonisme que va tenir la indústria i que ha anat perdent aquesta última dècada". No es tracta tant de retornar als nivells d'aportació industrial al PIB de principi dels 80 –al cap i a la fi, la terciarització és consubstancial a la modernització econòmica–, però sí de revaluar l'economia productiva enfront de l'especulació.

L'assignatura de l'articulació.

L'altre repte a què haurà de fer front González és el d'articular i donar veu única a l'empresariat valencià. Tot i que Ferrando ha aconseguit avanços en aquest sentit, la vertebració empresarial i la superació dels esquemes provincials –com en l'àmbit social i polític, caldria afegir-hi– continuen essent una assignatura pendent dels agents econòmics. De moment, González compta des de bon començament amb la complicitat de la patronal alacantina, Coepa. L'ex-president de la CEV vol recompensar-los el suport atorgant al secretari general de Coepa, Javier López Mora, la secretaria general de Cierval. Això assegura a González el suport d'un nucli empresarial tan potent com l'alacantí, si bé la decisió ha motivat un cert malestar entre els veïns del nord. Fins ara la secretaria general era ocupada pel castellanenc Rafael Montero. En tot cas, González és conscient –apunta una persona que el coneix bé– que necessita comptar amb Alacant i Castelló per a erigir Cierval en interlocutor empresarial potent, no tan sols a escala valenciana sinó de tot l'estat espanyol, on fins ara el poder econòmic valencià –mancat de grans conglomerats empresarials però ric i dinàmic pel que fa a empreses mitjanes– no ha comptat gaire.

Violeta Tena